

4.5 IZREDNE RAZMERE IN NESREČE

4.5.1. Opis izrednih razmer ter ukrepi za njihovo preprečevanje in zmanjševanje njihovih posledic

Hlev (N1) je izveden v skladu s pridobljenem gradbenim dovoljenjem (št. 351-157/2017-1210, z dne 14. 6. 2017, UE Velenje) in ima pridobljeno tudi uporabno dovoljenje (št. 351-403/2019-9, z dne 18. 9. 2019, UE Velenje). Zgrajen je iz ustreznih gradbenih materialov za tovrstne objekte in po pravilih gradbene stroke. Materiali so konstrukcijsko ustrezni in zagotavljajo ekološko varnost in s tem zmanjšanje potencialnih vplivov na okolje. V okviru PID dokumentacije sta bila izdelana Študija požarne varnosti (P45-FarDroA1-avg23) in Izkaz požarne varnosti (P45-FarDroA2-avg23).

Potencialne izredne razmere so:

- puščanje vsebine zbiralnikov/rezervoarjev Rez1 in Rez2, kjer se zbirajo odpadne pralne vode od čiščenja hlevov
- izpad električne energije
- okvara računalniškega sistema in izpad sistema krmljenja in napajanja z vodo
- bolezen in pogin živali (N1)

V primeru nenadne zaustavitve reje živali na perutninski farmi, bi se poskrbelo za varno evakuacijo živali, odvoz nastalega gnoja in po čiščenju hlevov še za ravnanje s pralnimi vodami, kakor je to predvideno ob zaključku posameznega turnusa.

Da se zmanjša tveganje na minimum se izvajajo ukrepi rednega vzdrževanja opreme in izobraževanja prisotnih na farmi. Poleg tega se izvajajo ukrepi za preprečevanje in nadzor nad izrednimi razmerami, kot je napisano v nadaljevanju.

Predlog ukrepov za preprečevanje in nadzor nad izrednimi razmerami pri obratovanju naprave (zagoni, zaustavitve, okvara, puščanje) ter možne emisije povezane s tem in za zmanjševanje njihovih posledic:
Upravljavac izvaja naslednje ukrepe za preprečevanje in nadzor nad izrednimi razmerami pri obratovanju naprave (nenadne zaustavitve, zagoni, okvare, puščanje):

- Puščanje vsebine zbiralnika/rezervoarjev za odpadno pralno vodo Rez1 in Rez2: zagotovljeno je praznjenje in odvoz odpadnih pralnih vod takoj po njihovem nastanku na kmetijske površine. Rezervoarja sta izvedena vodotesno, da ne pride so puščanj – vodotesen beton. Rezervoarja se redno pregleduje na morebitne znake puščanja. S tem je možnost emisij v okolje iz naslova pralnih vod, praktično nemogoča.
- Izpad električne energije: do izpada el. energije pride zelo redko. Za tovrstne primere ima upravljavac IED naprave nameščen diesel agregat (*v nadaljevanju DEA*) (N3). Iz naslova izpada

el. energije ni emisij v okolje, z izjemo kratkotrajnih emisij snovi v zrak zaradi morebitnega obratovanja DEA (N3). DEA ima pod integriranim rezervoarjem goriva vgradno lovilno posodo, ki onemogoča izlitje goriva.

- Okvara računalniškega sistema in izpad sistema krmljenja in napajanja z vodo: v primeru okvare računalniške opreme ali izpada sistema za krmljenje in napajanje z vodo, se izvedejo ročne operacije do popravila/zamenjave računalnika ali zamenjave opreme. Do emisij pri tovrstnih izrednih razmerah ne prihaja. Za preprečevanje se izvajajo ukrepi:
 - stalno spremljanje razmer v hlevu
 - vizualni pregledi stanja dozirnega sistema za vnos vode za napajanje živali
 - preventivno vzdrževanje in redno servisiranje ter načrtovanje remontov farme (računalniške opreme, črpalk, ...)
 - zagotavljanje rezervnih delov (cevi, napajalniki,...)
- Bolezen in pogin živali (N1): za preprečevanje širjenja bolezni in pogina živali ter za preprečevanje emisij se izvajajo ukrepi:
 - Razkuževanje hlevov po vsaki izpraznitvi - razkužilo (Virocid), ki se uporablja pri razkuževanju hlevov je označeno z oznako hitro biorazgradljivo in ima poročilo o laboratorijskem preizkusu
 - zagotovljen je takojšen odvoz gnoja po praznjenju hlevov, tudi v zimskih mesecih – skladiščenje ob robu kmetijskih zemljišč za omejeno časovno obdobje do 6. mesecev (12. odstavek 12. člena Uredbe o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov)
 - zamrzovalna omara (SkO1) za hrambo poginjenih živali je hermetično zaprta in obratuje pri temperaturi zmrzišča; Pogin se redno odvaža s strani veterinarske službe.
 - prisotnost nevarni snovi le po potrebi (razkužila, zdravila)

Da se prepreči prenos in prehod bolezni z živali na žival in tudi ljudi, se izvajajo tudi naslednji ukrepi:

- ena vrsta perutnine na farmi,
- v objekt vstopajo samo oskrbovalci perutnine in veterinarska služba,
- redno pregledovanje zdravstvenega stanja brojlerjev,
- redno odstranjevanje poginjenih živali, ki se jih odlaga v zamrzovalni omari (Sk1). Za reden odvoz pogina poskrbi veterinarska služba,
- obvezna je uporaba zaščitne obleke in zamenjava obutve (preoblačenje in preobuvanje),
- stroga in natančna higiena – obvezno razkuževanje rok in obuval (dezobarijera) pred vstopom v hlev,
- redna deratizacija in dezinfekcija.

4.5.2. Opis možnih nesreč ter ukrepi za njihovo preprečevanje in zmanjševanje njihovih posledic

Na farmi se ne bodo skladiščile niti uporabljale nevarne snovi v količinah, ki bi predstavljale vir večjega ali manjšega tveganja za okolje v skladu z merili iz 4., 5., 6. člena Uredbe o preprečevanju večjih nesreč in zmanjševanju njihovih posledic (Ur. l. RS, št. 22/16, 30/16, 121/22, 50/23). Farma se tako uvršča med nepomembne vire tveganja za okolje za katere ni potrebno izdelati zasnove zmanjšanja tveganja za okolje v skladu z 10. členom in ni potrebno izdelati varnostnega poročila v skladu s 13. členom te uredbe.

Uporabljajo se razkužila, zdravila in deratizacijsko sredstvo. Na farmi se zdravila in razkužila ne skladiščijo, temveč se sproti nabavijo. Razkužilo (Virocid), ki se uporablja pri razkuževanju hlevov in v dezobarieri, je označeno z oznako hitro biorazgradljivo in ima poročilo o laboratorijskem preizkusu (glej priloga k OMO). Na lokaciji so vedno prisotne pasti za glodavce v katerih je nastavljeno deratizacijsko sredstvo, ki pa se na lokaciji ne skladišči. Pripelje se ga po sistemu »just in time« in se ga takoj uporabi.

Po končanem vzrejnem ciklu je potrebno hlev (N1) očistiti in razkužiti za pripravo na nov cikel. To se izvede v obdobju biološkega počitka hleva, ki traja 10-14 dni. Pred planiranim razkuževanjem hleva, se od Perutnine Ptuj prevzame razkužilo za razkuževanje hlevov in dezobariero (Virocid) ter za razkuževanje napajalnih sistemov (CID 2000). Na lokacijo se ga dostavi točno toliko kot je potrebno za razkuževanje hleva in napajalnega sistema v tistem dnevu. Na ta način se vsa dobavljena količina razkužila takoj uporabi in se na lokaciji ne skladišči. Za enkratno razkuževanje hleva (N1) se potrebuje 4 l razkužila/turnus in 2 l razkužila za sprotno pripravo dezobarriere, skupaj 6 l Virocida. Za razkuževanje napajalnega sistema se uporabi 7 l pripravka CID 2000.

Potrebno količino razkužila za enkratno uporabo se po asfaltiranih površinah pripelje do hleva. Posoda z razkužilom se vzame iz avtomobila in se jo odnese do mesta uporabe, v hlev. Pot poteka cel čas po asfaltiranih manipulativnih površinah. Pred rokovanjem z razkužilom so zaposleni seznanjeni z varnostnim listom uporabljenega razkužila, pravilnim postopkom uporabe in ukrepi ob morebitnih nesrečah.

Pri uporabi razkužila imajo delavci zaščitno obutev, obleko in rokavice, ki nudijo ustrezno zaščito pred uporabljenimi snovjo. Obraz, oči, usta in dihala so zaščiteni s celoobrazno masko z ustreznimi dvojnimi filtri, ki ščitijo pred plini, hlapi in delci.

Objekti se razkužujejo s tehniko zamegljevanja. Objekt se na razkuževanje pripravi tako, da se zaprejo vsi ventilatorji, vrata in odprtine z namenom preprečiti uhajanje meglice iz objekta. V samem objektu hleva se pripravi potrebno količino delovne mešanice, v za to namenjeni posodi, ki je del naprave za zamegljevanje. Skupaj se za enkratno razkuževanje hleva uporabi 150 l delovne raztopine (4 l razkužila

Virocid in 146 l vode). Za potrebe razkuževanja 7 turnusov (realno se jih opravi 6,5), se torej porabi največ 1.050 l delovne raztopine (28 l razkužila Virocid in 1.022 l vode).

Po pripravi delovne mešanice razkužila se v objektu vključi naprava za zamegljevanje/pršilnik. Po končanem zamegljevanju se naprava ugasne. Hlevi se zaklenejo za 1 dan in v tem obdobju, ko poteka razkuževanje, je dostop v hlev onemogočen. Po končanem delovanju meglice in pred vstopom v objekt, se hlev dobro prezrači.

Pred vhodom v hleve se v predprostoru hlevov nahaja dezobariera za preprečitev vnosa povzročiteljev bolezni v hlev. Gre za plastičen pladenj, v katerem se nahaja manjša količina razkužila, ki razkuži podplate obuvala. Letna količina porabljenega razkužila Virocid za namene dezobariere je 14 l oziroma 14 kg.

Odpadna embalaža razkužila se odda Perutnini Ptuj, kjer je urejen odvoz tovrstne embalaže. Odvoz vrši pooblaščen podjetje.

Vrste možnih dogodkov, ki bi pripeljale do okoljskih nesreč:

Kot možen primer nesreče je prepoznan požar. Za farmo je izdelana Študija požarne varnosti (št. dokumenta EKO-17-143, april 2017, SiEKO d.o.o.) (P45-FarDroA1-avg23). V okviru PZI dokumentacije je bil izdelan izkaz požarne varnosti (int. št. dokumenta EKO-17-143, odgovorni projektant dr. Aleksandra Vinder, IZS TP 0727) (P45-FarDroA2-avg23), v katerem so navedeni ukrepi in zahteve za preprečevanje širjenja požara in dima, evakuacijske poti ter naprave in sistemi za gašenje. S podpisom odgovorna projektantka potrjuje, da so bili izvedeni vsi načrtovani ukrepi.

Izvleček iz požarnega reda se nahaja v predprostoru hlevov. Za gašenje začetnih požarov so po objektu nameščeni gasilni aparati. V hlevu (N1) je nameščenih 6 gasilnikov, v predprostoru, kjer se skladiščijo odpadki, dva gasilnika in en gasilnik v prostoru kotlovnice.

Za zagotovitev vode za gašenje je v hlevu (N1) izvedeno hidrantno omrežje, ki je priklopljeno na javno vodovodno omrežje. V primeru požara intervenirajo:

- PGD Paška Vas, ki je od lokacije oddaljeno ca. 1 km
- PGD Šmartno ob Paki, ki je od lokacije oddaljeno ca. 3,5 km
- ostala lokalna gasilska društva

Upravljavce prav tako, skladno z veljavno zakonodajo, izvajajo redno usposabljanje zaposlenih s področja varnosti pri delu in varstva pred požarom.

Požarne vode bodo v primeru gašenja speljane v zbiralnik/rezervoar za zbiranje odpadnih pralnih vod (Rez1).

Predlog ukrepov za preprečevanje nesreč in njihovih posledic:

Ne glede na to, da naprava ni razvrščena med vire manjšega/večjega tveganja za okolje, upravljavec zagotavlja izvajanje naslednjih ukrepov za preprečevanje nesreč in njihovih posledic pri obratovanju naprave:

- redno izobraževanje, usposabljanje in seznanjanje zaposlenih z vsebinami s področja obvladovanja nesreč;
- dejavnosti, ki predstavljajo tveganje za nesreče se prepoznajo in obravnavajo;
- zagotavlja se obratovanje in vzdrževanje naprav, procesov in opreme na najbolj učinkovit način;
- načrtovanje sprememb tehnoloških procesov in opreme se izvaja z ustreznim upoštevanjem tveganja za nesreče;
- za gašenje požara se uporabi voda iz hidranta; nameščeni gasilni aparati na prah
- objekt je razdeljen na požarne sektorje
- osnovne gradbene konstrukcije hlevov so iz negorljivih materialov in zadostujejo minimalnim požarnim zahtevam, tla so betonska (negorljiva), stene so požarno odporne, kritina je odporna na leteči ogenj
- za primere nesreč (požar) so določene evakuacijske poti
- kotlovnica ima serijsko vgrajeno protipožarno varnostno zaščito - na odjemalno podajalni napravi je vgrajen sprinkler gasilni sistem z ventilom za avtomatsko gašenje podajalne poti v primeru povišane temperature v kanalu; vgrajen elektromagnetni ventil, ki se v primeru požara odpre – zagotavljanje varnosti pri doziranju goriva
- poskrbljeno je, da so intervencijske poti za prihod gasilnih vozil vedno prehodne.

V primeru požara so možne emisije snovi v zrak in emisije iz naslova požarnih vod.

Prilogi:

- P45-FarDroA1-avg23 Študija požarne varnosti
- P45-FarDroA2-avg23 Izkaz požarne varnosti